

„Edinost“

zhaja enkrat na dan, razun nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrta leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nve); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nve).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Posilana osmrtnice in javne zahvale domači oglašitvi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcijski lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcijski lista „Edinost“ v Trstu.

Vprašanje naših vodnih zvez.

II.

Vsakdo ve, da vsaki začetek je težaven, sosebno pa tedaj, če treba tekmovali! In to bo v našem slučaju, ker bomo proti nam nastopala društva, ki imajo na morju izvir svojemu plovstvu. In tudi to je znano, da se plovstvo v pravem pomenu besede le iz morja da polagoma uvesti v notranje dežele, na reke, in nasprotno, kar opazujemo v zgodovini starih plovbenih družb. Seveda bi ugnel kdo misliti: za nas je to vse eno, to nas ne briga, da se le naša domača trgovina povzdigne, da se le naše severne provincije povspnejo do višje produkcije, do večjega izvoza, in da dosežejo čim lepši trgovski razvoj. . . . To je vse lepo, ali pomisliti je treba, pod kakim vplivom se bo vršil ta razvoj in komu na korist? In kake bodo posledice? Za notranje dežele ni vse eno, kdo dovaža in odvaža blago? Gledé prevažanja po morju bi morda in na vse zadnje veljalo to, da je vse jedno, kdo dovaža in odvaža blago, a tudi tu gledajo države vedno, da se njihove družbe polaste novih vozni oziroma plovbenih prog, ker s tem vedno boljše koristijo domačiji in favorizirajo domačo trgovino. Za plovbo v notranjih deželah pa je to veliko bolj važno, in takih vodnih cest ne bi smeli smatrati povsem mednarodnimi, kajti tu je investiran kapital le ene države: da-si so te vodne ceste svobodne in vsem pristopne, je stvar bolj lokalnega pomena in lokalnega izkoriščanja.

Če pogledamo dežele, katerih se tičejo vodne zveze, ki smo jih omenjali uvodom prvega članka in ki naj bi se sedaj dovršile, vidimo, da so tu interesirane: Češka, Moravska, Šlezija, Nizja Avstrijska, Galiska in — in sicer v prvi vrsti — Dunaj.

Razun Galicije so vse to industrijalne dežele, ki torej nujno potrebujejo ugodnih zvez. Pa tudi Galicija bi se o tem lahko mnogo povzdignila, sosebno bi dosegla lahko veliko več trgovino, nego jo ima danes. Ob današnjem položaju trgovine je na Visli večinoma le tranzitna vožnja, mej tem ko s pomočjo sedanjih zvez ne morejo svojih notornih zakladov (Kali itd.) ugodno spr-

viti na trg, da bi vspešno tekmovali z drugimi. Stvar je dobro premišljena in prestudirana, da so v predlogu poslanca Rutovskega vzete v poštev tudi take zveze, ki se ne tičejo le Galicije, ampak gredo po vseh severnih krajih, trgovsko in industrijalno najbolj razvitih, počenši z Labo pa do Visle. Ta predlog ima tudi nade do uresničenja, ker so prizadeti vplivni krogi bogatih dežel, katerim se odpre nova pot preko Nemčije; za državo samo pa, ki ima v tem oziru tedeneo merkantilizma, je to ugoden slučaj, da pozornost razburjenih duhov koncentrirajo na povzdiganje trgovine in izvoza.

To bi bila lepa stran stvari. Ali ima tudi svojo senčno plat. Pomislimo malce, da na sever mi nismo v direktnem kontaktu, v direktni zvezi z morjem, ki bi nam omogočilo, da bi započeli svetovno trgovino. Mi smo marveč navezani, sosebno o izvozu, na indirektno trgovino z nemškimi (Hamburškimi) komisijonarji, ki modro in previdno zatajujejo provenijenco blaga iz Avstrije in je čisto deklarirajo za nemški produkt. O tem nas poučujejo statistike raznih držav in pa konzularna poročila (Glej: Cons. Nachrichten 1898., Brasilien). Seveda je to za moment vse eno, ali gre našo blago v tujino kakor »avstrijsko« ali kakor »nemško«, in je glavno, da le izvažamo; ali za poznejše čase to ne bo vse eno, sosebno ne gledé industrijalnih izdelkov. Znano je, da trgovina cvete tam, kjer je lega za to; da plovstvo vspeva le tam, kjer je voda, da industrija raste le tam, kjer so sredstva. In to vse imajo v Nemčiji!! Posledica temu pa bo lahko ta, da mnogo blaga, ki dandanes izvažamo še mi in ki je deloma nekaj specialni naš produkt, preide v nemške roke, a ga potem nemški komisijonarji ne bodo naročali več pri nas, ampak doma! Mi zgubimo torej izvoz, ker nismo skrbeli za direktne zveze, ampak smo odvisni od tujih posredovalcev. Nemci so gledé Trsta povsem drugačni v tem oziru: oni hočejo tu odtegniti komisijonalno trgovino ter delati direktno.

So pa tudi nekatere vrste blaga, ki so naša specialiteta in ki lahko pridejo ob ve-

ljavo. Tako je ogersko žito, ki nam je dosedaj zagotavljalo konstanten izvoz; ali prav te dni je ogerski minister za trgovino, Hege-
dus, rekel v zbornici, da ogersko žito zgublja svoj ugled in ima od leta do leta manj vrednosti glede vsebine, ker premalo gnojijo. Tudi tu preti nevarnost posebno od rumunske strani, kjer se je žito »zbojšalo«. Rumunskega žita so že prej — po Donavi — mnogo izvažali v Nemčijo, in to blago bi po novih vodnih zvezah dobilo novo bližjo pot. Res je sicer, da bi o tem pridobila kako malenkost tudi naša transitna trgovina, ali naš izvoz v Nemčijo — ki je gledé boljših kvalitete (za mešanje z domačimi slabejimi vrstami) še navezana na nas — se skrči. A eventuelno bo vsled tega trpel tudi naš direktni izvoz v severne pokrajine, ki gre sedaj direktno po morju, ker bodo Nemci sami mogli prevzeti to trgovino, kakor delajo tako že sedaj z ameriškimi blagom. Znano je, da je Nemčija gledé uvažanja žita prva država za Angležko. Zato pa izvažajo velikanske množine moka. V letu 1896. je n. pr. izvozila v Norvegijo 500.848 met. stotov, amerika pa le 19.698 met. stot. moka. Seveda je bilo to vse nemško blago deloma izdelek iz Amerikanskega žita, večinoma pa je bila ameriškanska moka z nemško marko, kar pripoznava sam dr. Siewert, tajnik trgovske zbornice v Ljubcu.

Politični pregled.

TRST, 20. marca 1900.

Istrska mirovna pogajanja.

Danes so se sestali delegati obeh strank istrskega deželnega zbora v prostorih tukajšnje trgovinske zbornice ter so izdali sledeči komuniké: Istrski delegati doželnoborskih klubov večine in manjšine zbrali so se danes ob 11. uri popoldne v uradih trgovinske zbornice, da razpravljajo o »modus vivendi«, ki bi se imel uveljaviti o razpravljanju opravi v deželnem zboru. Predsedoval je deželni glavar Dr. Campitelli. Seja, ki je trajala do 1. ure popoldne, dala

čas in ponos slovenskega naroda. Na mnoga leta torej! Živeli! Po slavnostnem govoru bil je častiti slavljenec predmet prisrčnim, burnim ovacijam.

V svojem odgovoru se je prof. Krek ginjen zahvaljeval za toliko ljubezni in iskrene udanosti, kakor se mu ta večer skazuje. Naslikal je žalostno dobo, v kateri se je šolal na ljubljanski gimnaziji, kjer je tedaj igrala naša materinsčina tako zaničevano ulogo in kjer so se strastno preganjali tisti dijaki, o katerih je bilo znano, da pišejo v slovenske liste. Slavljenec je pravil kako je prišel v Gradec, kjer je dovršil svoje visokošolske študije in kjer se je na nagovarjanje Miklošiča in z njegovim priporočilom habilitoval kakor docent za slovansko filologijo. Velike zapreke so se mu stavile, preden je dosegel svoj namen. In imel se je še tudi pozneje mnogo, mnogo boriti, preden je pridobil svoji stolici tisti ugled in tiste pripomočke, ki jih imajo stolice drugih jezikov. Vendar je vse ovire premagal srečno in konečno tudi dosegel, da se je poleg slovanske stolice na graškem vseučilišču osnovala tudi še posebna stolica za slovenski jezik in slovensko slovstvo. Razvili smo iz njegovega zanimivega govora, da je bila pač trnjeva pot, po kateri je hodil tekom svojega učiteljevanja in da je morala pač velika biti njegova moralna moč, da ni podlegel vspricho takih nasprotstev in takih zaprek, kakor so se stavile njemu. — Potem so slavljenca navdušeno pozdravljali zastopniki

je priložnost za obširno izmenjanje nazorov ter bode nadaljevala jutri.

K položaju. Torej se je začelo snovati dalje. Včeraj popoldne je imel svojo sejo pododsek, kateremu je nalog, da sestavi predloge glede rabe jezikov na avtonomnih oblastih Češke. Brzjavka trdi, da so se sporazumeli gledé vseh točk — izvzemli le dve — ki imajo priti v zakon. Popoldne je imel svojo sejo pododsek sam. Tu je povdarjal ministerski predsednik, da toliko gledé reforme volilnega reda za Češko, kolikor glede rabe jezikov na avtonomnih oblastih je prišlo, če že ne do popolnega sporazumljenja, pa vsaj do zblizenja idej. Zbog tega se je smeti nadejati, da se premagajo tudi druge težkoče, ako želja, da pridemo do miru, potisne v ozadje strast in ako bodo razprave tako mirne in stvarne, kakor so bile do sedaj. Po razpravi, ki se je začela na to, so sklenili, da se načrt zakona, kakor ga je sklenil pododsek o rabi jezikov na avtonomnih oblastih, predloži v konečno posvetovanje. Plenum oddelka za Češko se je posvetoval danes o volilni preosnovi in o jezikovnem vprašanju na državnih oblastih.

Po teh poročilih bi morali pripoznati, da je pravna konferenca res storila korak naprej na potu do cilja. Ali vlada naj se ne vara in naj se ne udaje nadi, da Čehi pozabijo na glavni pogoj, od katerega je zavisen uspeh te pravne akcije. Čehi bodo o sestanku državnega zbora zahtevali zadoščenje za odpravo jezikovnih neredb. Sedaj je za vlado še doba priznavanja — pravi »Politik« — ali potem bo moral gosp. Körber polagati račune, kako je porabil ta čas. Ko se snide zopet državni zbor, se bo morala vlada odločiti za eno določeno smer. Pred vsem se bo morala otestiti strahu pred levico. Že v načrtu jezikovnega zakona bo morala dokazati emancipacijo od nemško-liberalnih uplivov.

Iz državnega zbora. V sobotni, zadnji seji zbornice poslancev so predlog posl. Steinerja, da se na državnih železnicah zniža voznina za premog, izročili železniškemu odseku. Sprejeli so brez debate poročilo davčnega odseka, da se ima sistiranje progresivnega zvišanja davka od stanarine in 5% davka od čistih dohodkov stavb v Trstu in okolici podaljšati. Zbornica je sprejela tudi zakon o

navzočih slovanskih društev, katerim se je iskreno zahvalil vsakemu posebej. — Dr. Žizek je nazdravil prof. Kreku imenom društva »Naprej« in imenom graške izvenakademije podružnice družbe sv. Cirila in Metoda. Dr. B. Ipavec ga je proslavljal kot moža, ki nam je vzgojil dva vrla sina, oba zavedna Slovenca. In tako nam je prehitro potekel večer ob navdušenih govorih in prelepih pesmih pevskega zbora in kvarteta društva »Triglava«. Omeniti moram še tudi lepega številu navdušenih brzjavk, s katerimi so najodličnejši slovenski, hrvaški, češki in drugi veljaki pozdravili komers in slavljenca, zlasti nekdanji njegovi učenci. Poleg tega je prejel slavljenec nešteto pismenih voščil z vseh strani slovenskega sveta.

S popisom te slavnosti pridružujemo se tudi mi Krekovim čestilem in mu kličemo ob njegovi šestdesetletnici: na mnogaja ljeta!

Moja prijateljica.

Piše Kopriva.

11

Ali počitnice so hitro minevale in mene je že skrbelo, da bo treba zopet nazaj v samostan, kar je nekoč osetu palo v glavo, da bi bilo mnogo bolj in pametneje, da se kar vsa družina izseli v mesto.

Alo! in začelo se je prodajati, vse tiste mnoge stvari, katerih je pri vsaki hiši toliko in ki vendar niso ravno neobhodno potrebne. Vse drugo se je spravilo in zabijalo v velike

PODLISTEK.

Šestdesetletnica vsenčiliškega profesorja dr. Gregorija Kreka.

A vkljub svoji visoki službi je ostal — pri nas žal, tako redki pojav — kremenit narodnjak. Slovenec odšel je z loškega pogorja, slovenskega čustva si ni dal izravnati v tedanjih pomemčevalnih solah, slovensko čustvo si je ohranil kakor vsenčiliški profesor. Težko mu je bilo v Gradci vsepovsod nastopati kakor odločen Slovenec, a v tem oziru se ni bal nikogar, pred nikomur ni skrival, da je matere slovenske sin. Tistemu ostudnemu maliku tujstva, zlasti nemštva, kateremu se uklanja toliko in toliko slovanskih sinov, dosepeših do častnih služb, tistemu maliku prof. Krek ni nikdar zažigal kadila. V njem imamo vseskozi vzgled neupogljivega slovenskega značaja!

Da bo slika o današnjem slavljenem popolna, omenjati se mora njegovo požrtvovalno, ljudomilo delovanje, katero je razvijal preje pri »slovanski podporni zalozi« in sedaj pri »podpornemu društvu za slovenske visokošolce v Gradci«. Z besedami se ne da popisati, kar je storil v tem oziru za slovensko akademsko mladež, kolikim revežem olajšal njih bedo, kolikim pripomogel, da so dovršili svoje študije. In ako je slavljenec svoj čas naletel pri nekaterih akademikih, ki so mu bili dolžni veliko hvalo, na

netaktnost in grdo nehvaležnost, naj ga pomiri zavest, da v sedanji akademski zarod drugače ceniti njegove zasluge in da mu je skusil prav s tem večerom, ki mu ga je nočoj priredil, izkazati svojo udanost in iskreno hvaležnost. Slavljenecove zasluge v tem oziru se pač ne dajo lepše označiti nego s častnim imenom, katerega je vzdela slovensko dijaštvo slavljenec, z imenom namreč: »oče slovenske akademiske mladine«.

Visoko spoštovani slavljenec! Na Vaših prsih se ne bleste zlati križci in svetinje; za tako odločno narodno in neupogljivo moze kakor ste Vi, nima vlada odlikovanj; te križce pa častno nadomestujejo odlikovanja, s katerimi so venčala Vaše znanstvene zasluge razna učena društva in akademije širom slovanskega sveta. — Vaše ime zveni še vedno tako demokratično, kakor ste je prinesli s svojega doma; zato pa Vam nadevujemo mi tukaj zbrane in nadevje Vam ves slovenski narod ibni, ki je bolj dragoceno nego vsi plemenitaški nazivki, ime značajnega moža. — Ne bližamo se Vam danes z dragocenimi darili, prinašamo pa Vam nasproti svojo ljubezen. In tej svoji ljubezni in udanosti do Vas naj damo v tem slovesnem trenutku duška v svojem, in v imenu vsega slovenskega in slovanskega sveta, damo naj duška v iskrenem vskliku: »Nebo Vam daj učkati še dolgo vrsto let, podaljša naj Vaše dni do skrajne meje človeškega življenja v prid slavistike, v

podporah bednemu prebivalstvu in o oprostitvi pristojbin za posojilo dunajskega mesta v znesku 30 milijonov kron. Potem so nadaljevali razpravo o poročilu obrtnega odseka o izpremembi in dopolnitvi 59 in 60 § obrtnega reda. Posl. Kronawetter je imenoval predlogo reakcionarno, zбоk česar bo glasoval proti isti. Glavnima govornikoma so izvolili: za posl. Wrabetza, proti: posl. Böhmeima. Razpravo so pretrgali ter je predsednik želel poslati vesele velikonočne praznike. Železniški minister pl. Wittek je še odgovarjal na interpelacijo glede nedostatkov na upravi južne železnice, priznaval iste, navajal, kaj se je že storilo, da se jih odpravi, ter obljubljal, da se bo skrbelo za nadaljno zboljšanje razmer na južni železnici.

Dr. Rieger o položaju. Ugledni mislilatelj naroda češkega, dr. Rieger, se je te dni pogovarjal s praškim dopisnikom »Pester Lloyd« o položaju v Avstriji. Z ozirom na svoj govor v gosposki zbornici je poudarjal, da on ne zahteva, da bi se kar povrnili k oktoberskemu diplomu, ampak hoče, da se birokratiško-centralistiška ustava spremeni v zmislu avtonomnih in zgodovinskih načel, na katerih je slonel oktoberski diplom. Nikdo ne more trditi, da je sedanja ustava nedotakljiva, saj niti Nemcem ni prinesla, kar so pričakovali od nje. Ravno v nemškem taboru se množe glasovi za spremembo ustave, v federalističnem zmislu. Dr. Rieger pa je označil misel na federalizem, ki bi odgovarjal jezikovnim mejam, naravnost za revolucijonarno. On hoče federalizem po zgodovinskih deželnih mejah. Zastoj bi bilo, ako bi mi hoteli tajiti, da se tu dr. Riegerovo stališče prav močno oddaljuje od našega, kajti, z ozirom na razmere, v katerih živi narod slovenski, moremo pričakovati mi odrešenje in boljše bodočnosti baš od take uredbe, ki se dru. Riegeru vidi revolucijonarna: od ideje narodne avtonomije, od ideje, da sleherni narod sam skrbi za svoje kulturne in narodne potrebe, brez ozira na to, da njega odlomki bivajo sedaj v različnih administrativnih skupinah, katerih meje so »zgodovinske«.

Priznati pa moramo onim izvajanjem dr. Riegera, s katerimi je dokazoval, da velikonemška ideja bi postala nevarna tudi za ogersko državo, čim bi enkrat nemška država segala do Hamburga, a zopet se moramo upreti menenju Riegerovemu, s katerim je hotel kaptivirati Madjare, da se namreč noben razsoden politik neče dotikati duvalistiške uredbe države. Ne, mi pravimo ravno nasprotno: duvalistiška uredba je izvir vsemu zlu, vsem homatijam in vsej ogromni krivici, ki se godi v obeh polovicah monarhije. — Zadnji vsik Riegrov pa je prišel iz srca vseh avstro-ogerskih Slovanov: Mi nočemo postati Prusi!!

Srbski poslanik v Parizu. Poročilo nekega ruskega lista, da je francoska vlada sklenila, da ne dopusti srbskega poslanika v Parizu toliko časa, dokler ne izide pomilosenje obsojenim v pravdi o »veleizdajstvu«, se od srbske strani označa kakor popolnoma izmišljeno. Francoska vlada je novemu po-

zaboje. Oče je bil ves vesel in zadovoljen o vseh teh opravilih. Zadnji večer je priredil v vaški gostilni veliko »slovo-jemanje« — drugi dan pa je imel velikanskega fizičnega in moralnega mačka.

Zadnji dan tudi za-me... bil brez nesreč in težav. Moja birmška botra mi je bila podarila lepo temnordečo obleko iz flanele in z črnimi žametastimi našivi. Mati je dovolila, da sem oblekla to obleko za pot, da bi me ne zeblo. Voz z vso našo robo je že stal pred hišo čisto naložen in uprežen. Tudi sosed Striček je že prišel s konji in »kočijo« — ki je bila, nota bene, čisto ponižen koleselj, — ko me je mati še enkrat poslala k gostilničarju, da še nekaj kupim. No, bilo je prej več dni deževno vreme, blata in mlak se ni manjkalo in jaz kakor nalašč, sem emoknila v največjo lužo sredi ceste. Legla sem se noči, kakor otrok v zibel, bila sem mokra in blatna prav do kože. Z razprostrtimi rokami in stegnenimi prsti sem stala sredi ceste, vaško blato pa se je zadovoljno cedilo po meni navzdol.

Joj, ali sem bila takrat tepena! Bogme, čuda ni bilo! Naš odhod se je zakasnil za debelo uro. Morali so vzeti zaboj z voza in me čisto preobleči in umiti. Še lase sem imela blatne.

Naposled je vendar vsa naša družina sedela v vozu. Jaz sem bila sredi med očetom in materjo. Mati je držala mojega najmlajšega brata na kolenih, oče pa drugega.

slaniku Novakoviću brez obotavljanja dodelila agremient in se isti poda koncem tega meseca na svoje mesto v Pariz.

Tržaške vesti.

Volilni shodi po okolici. Minolo nedeljo sta bila po inicijativi polit. društva »Edinost« volilna shoda v Trebčah in na Opčinah, v ponedeljek pa na Proseku in v Barkovljah.

Na shodu v Trebčah je bila udeležba jako lepa. Predsedoval je veleč. g. župnik Koželj, ki je pozdravil zborovalce in jih pozival, naj se na bodočih volitvah pokažejo značajne može. Dr. Rybář je v daljšem govoru risal naše razmere in je še posebno poudarjal prave vzroke, zakaj mestna gospoda tudi okolici usiljuje svoje kandidate. Potem se je vnela dolga razprava o nekaterih vprašanih administrativnih navedbah. Gospod Cotič je dokazoval, da okoličani smejo le na naši strani iskati resničnih prijateljev. Vaški načelnik trebenski, gospod Kralj, je slikal škodo, ki jo trpe okoličani vsled sedanjih bojov in je zahteval, naj zastopniki okolice skušajo z lepa kaj doseči od mestnih gospodov. Odgovarjal mu je točko za točko gospod dr. Otokar Rybář, naglašuj posebnost, da mi vsi želimo složno delovati z Italijani za blagor občine. To željo so kazali vedno tudi naši poslanci, ki so vsikdar v povsem dostojni obliki izražali svoje želje. Ker je bilo iz govora gospoda načelnika in iz nekaterih drugih opazk zborovalcev razvideti, da je v Trebčah razširjeno krivo menenje, kakor da so naši zastopniki krivi, da občina ne plačuje več poljskih čuvajev, je govornik dokazal, da ravno narobe je res, da so ravno naši poslanci, in vzleteli gosp. Ivan Goriup, storili vse možne korake, da se popravi ta krivica; a da je ravno večina mestnega sveta tista, ki noče trositi ni novčica za okolico. Govornik je zaključil naglašuj, da mi se ne usilujemo nikomur, da naš namen je jedino ta, da govorimo volilem odkrito in iskreno, a volilec naj odda svojo potem svoj glas po svoji vesti.

Ko je še gospod Cotič utemeljil in priporočil kandidature gospoda **Ivana Goriupa**, dosedanjega zastopnika okolice, je bil shod zaključen. Vendar so volilec še zasebnim potom stavili raznih vprašanj do gospoda dr. Rybářa. Iz Trebič smo se odpeljali na Opčine, kjer smo se združili s tamošnjimi zborovalci. (Pride še.)

Občinske volitve. V mestu bodo volili dne 27. t. m. za IV., dne 30. in 31. t. m. za III., dne 3. aprila za II. in dne 5. aprila za I. razred. Vsi volilec dobe na dom glasovnico, legitimacijo in po en izvod volilnega imenika. Ako kdo slučajno ne bi dobil, zglaš naj se na statistično anagrafičnem uradu (ulica S. Martiri št. 21, I. n.).

Okolica bo volila dne 8. pr. m. in sicer: I. okraj v šoli v Škedenju, II. okraj v šoli pri Loveu, III. okraj v šoli na Vrdeci, IV. okraj v šoli v Rojanu, V. okraj v šoli v Trebčah in VI. okraj v šoli na Proseku.

Radi dolgega časa sta se vso pot prepirala, brata sta se jokala in jaz se tudi nisem mogla tako hitro potolažiti nad izpričeno obleko in po neštevilnih bunkah, ki sem jih prejela. Razven tega sem čisto stisnjeno sedela med staršema, ki sta naposled prišla do zaključka, da sem vsega prepira in neprijetne vožnje kriva le jaz. Zdaj sem dobila sunek od desne, zdaj breč od leve — prav žalostna pot.

In tako je šlo do železnice in še dalje v kupeje. Ljudje so nas ogledovali z surovo, vsiljivo radovednostjo in mene je bilo sram, ker sta se oče in mati neprenehoma vsa razsrejena in razburjena obsipavala z zmerjanjem in psovskami.

Naš prihod v mesto je bil do čela nevesel.

Oče je odšel takoj v gostilno, da se po vsej jezi malo pomiri in okrepi, mati pa nas je traktirala s pestmi, da smo vsi zastrašeni bojazljivo stali v kotih praznega, pustega stanovanja, v katero so postrežčki nosili našo robo.

Pozneje je prišel oče nekoliko vinjen iz krčme in takoj sta bila zopet z materjo v kregu.

Postrežčki so se smejali in zbijali surove šale — bil je grd, oduren prizor.

Ko smo ostali sami, je bilo še hujše. Oče in mati sta kričala in klela, pretila si s stoli in razmetavala hišno opravo, da smo se mi otroci tresli strahu.

(Pride še.)

Volitev bo trajala od 9. ure predpoludne do poludne.

Gospodu Hortisu pod nos. V listnici uredništva piše »Avanti« od zadnje sobote: Ime Škedenj se nahaja v poštnem leksiku od leta 1866 na strani 93. **Torej ni novotarija!!**

Poštena beseda iz laških ust. »Avanti« od minolega ponedeljka zavrača mladega Alfierija Rascovieha, ki se je v nekem predavanju grozno navduševal za idejal človečanstva in za splošno demokratično idejo, a je hkratu vskliknil: Mi bomo pobijali Slovane kakor povspesevatelje reakcije in klerikalizma. Ta vsklik je v protislovju z humaniteto. Ako bi bil rekel — pravi »Avanti« —, da bo pobijal Slovane, v kolikor so reakcionarni, bi bilo drugo, ali kakor je rekel on, je krivično, je obrekovanje, kajti med Slovani je na tisoče pravih in prepričanih svobodoljubov, najvztrajnejših apostolov svobode in najodločnejših povspesevateljev človečanske ideje. Gospod Alfieri Rascovieh naj si zapomni — tako se glasi zaključna apostrofa v »Avanti« —, da ljubezen do lastne domovine in lastnega jezika se ne kaže z sovražtvom do domovine in jezika drugih. Če pa si vi stvar tolmačite drugače, potem nimate več pravice govoriti o civilizaciji, kajti nikdar ne bo res, da je sovražstvo čednost človeške omike.

Ne škedenj. Pišejo nam: V zadnji notici o pristojbinah, ki jih morajo plačevati pismošči pošte škedenjske, treba popolniti, da to velja za Sv. Marijo M. Spodnjo, ki spada v področje te pošte, ker v samem Škedenju so toliko srečni, da so prosti plačevanja. Toliko v pojasnilo.

Prejšnji.

Na delu sta ponesrečila brata Alojzija in Ivan Vornial iz ulice Veltr št. 270. Barvala sta zunanjo plat parnika »Gisela«, vrv se je utrgala in pala sta osem metrov globoko ter se o tem težko poškodovala. Ponesrečenca so spravili v bolnišnico.

Nerodna stava. Včeraj je iskal na rešilni postaji pomoči mož, ki je tožil, da ga trga v trebuhu. Mož je bil v neki krčmi zaužil za stavo več jaje z lupinami vred.

Dve stari Amaconki — ena šteje 70 let, druga pa 74 — sta se včeraj sprli na lesnem trgu ter se začeli pretepati. Redarji so preprečili prelivanje dragocene krvi ter obe spravili na polico, kjer so jima prisodili po 6 ur zapora, da se ohladita.

Pretorija v ulici Tigor. Pol. oficijal Schabl je v soboto večer na južni železnici ustavil 15-letnega Riharda Rudolfa iz Waldorfa na Saksonskem, ki je bil svojemu gospodarju vzel več znesek, da potuje z njim v južno Afriko. Pripeljal se je čez Prago in Dunaj v Trst, kjer so mu konfiscirali 36 gl. — ostanek potnine — in najnovejši zemljevid transvaalski. To je že osmi prijatelj Boercev, ki ga je ustavil imenovani oficijal.

Zgubljen — najdeno. Pri Sv. Andreju je neki redar našel sivo pobarvan vozič z dvema kolesi ter ga shranil na inspektoratu v Kjarboli spodnji. — Na komisarijatu pri Sv. Jakobu so shranjeni ključ, ki jih je nekdo našel na cesti.

Mrtveci prijavljeni dne 17. t. m.: Marusič Marija 2 1/4 l., ul. Industrija 3. — Biekar Josip, 25 l., S. M. M. Spodnja 169. — Mosetti Marcel, 1 in pol l., ul. Salice 13. — Antony Angel, 88 l., ul. Eremo 147. — Novak Ivan, 66 l., ul. Molino a Vento 58. — Mohar Alojzija, 77 l., S. Sobota 386. — Matulič Matej, 81 l., ul. Olmo 9. — Comelli Ana, 83 l., ul. Scorziera 4. — Prele Marija, 80 l., Stara mitnica 20. — Stroncelj Marija, 3 l., Kolonija 285. — Pellegrini Irma, 2 l., ul. del Sale 2. — Trombetti Karolina, 64 l., ul. Acquedotto 32. — Devetak Karol, 14 d., zagata Torre 1. — Kompara Viktorija, 2 m., zagata Buso 3. — Ivančič Josipina, 88 l., ul. Fabio Severo 9. — Wimmel Herman, 76 l., ul. Carradori 6. — Levi Mozes, 45 l., ul. Acquedotto 36. — Kovačič Romilda 1 l., ul. Coroneo 5.

V bolnišnici: Kalin Marija, 68 l. — Škril Ivana, 21 l. — Trnsović Neža, 72 l. — Rossi Katarina, 47 l. — Malek Fran 32 l., Mestron Marija, 70 l. — Favetta Ivan, 4 ure.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri jutraj 8.8, ob 2. uri popoldne 11.7 C. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 755.6 — Danes plima ob 10.30 predp. in ob 10.6 pop. — Danes oseka ob 4.58 predp. in ob 5.18 pop.

Vesti iz ostale Primorske.

× V Tolminu je umrl tamošnji e. k. notar Ivan Premrov pl. Premierstein v visoki dobi 90 let. Pokojnik je bil vitez Fran Josipovega reda. P. v. m.!

× Iz Opatije. Imenik gostov z dne 18. t. m. izkazuje 4397 strank s 7500 osebami. Od 8. do 15. t. m. se je prišlo na novo zdraviti 435 oseb; 15. t. m. je bilo v Opatiji 1907 gostov, med njimi veliki vojvoda Friderik Badenski s se soprogo.

× Romanje? Pod tem naslovom nam pišejo: Dne 19. t. m., to je na Sv. Jožefa dan, sem porabil priliko, ter sem šel v družbi še enega prijatelja, da si ogledam starodavno romarsko svečanost v Riemanjih. Od Trsta smo jo krenili po Rocolo na katinarsko cesto, po kateri je vse mrgolelo — tržaških pobalninov malih in velikih, ki so med potoma uganjali razne neumnosti in hudobije! O revežih, ki neprestano upijejo prosč milodarov, ne bom govoril, ker je to v navadi na vseh takih slavnostih. Omeniti pa moram, da so nekateri — ko se nekoliko napijejo — preveč nadležni! V Riemanjih je bilo toliko ljudstva, da ni bilo mogoče ne naprej in ne nazaj! Trikrat smo poskušali priti do cerkve, ali — ni se dalo, ker je bilo vse natlačeno notri in daleč naokrog. Ogledali smo si »trg«, kjer smo videli raznih lepih — svetlih reči! Mestnih sleparjev je bilo vse polno, ki so sleparili ljudstvo ali očitno, ali zakotno! Nič manj nego na treh krajih sem opazil, kako so igrali najnevarnejšo igro, takozvani »bušoloto«, in to brez vsakega strahu! Koliko goldinarčkov so ti sleparji odnesli revnemu in nezavednemu ljudstvu! Vem, da orožništvo ne more paziti na vse te in enake sleparije, ali na to bi morala vendar paziti občina, oziroma njeni funkcionarji. Kletvin, ki niso v navadi med Slovani, je bilo slišati toliko iz ust nesramnežev, ki prihajajo tja, da le onečajo to priliko, da si moral misliti, da si kje v kaki Kalabriji, ne pa na cerkveni slavnosti, kar pa me ni najmanj iznenadilo, saj se je nesnagam videlo na obrazu, da so prišli v Riemanje le: ali da kaj ukradejo, ali da se ga (in to v najboljšem slučaju) prav pošteno nalezajo!

Ko smo bili tako srečni, da smo vdobili toliko prostora, da smo si nekoliko privežali dušo in ko je moj prijatelj obdelal nekega kmeta, ki je imel zalegine užigalice, ter potem, ko se je kmet opravičil, da ne zna čitati in da ni vedel, kaj so mu v Trstu dali, ko je vprašal užigalice, smo obiskali še oddelek »Kolašev«, ki so zapeli par komadov, in potem sva s prijateljem krenila na žavelsko cesto, kjer smo imeli priliko opazovati sad 2000-letne avite kulture!

Od mitnice pa do Kodričevega posestva, smo videli ležati na cesti ali ob cesti nič manj, nego osem pijanih — otrok!! Nekateri kravavi in blatni od nog do glave, drugi ležeči na travi, vsi pa blede in prepadeni! Najstarejši ni imel ni 18 let, najmlajši pa gotovo ne 12 let!!

Škandal je to, grozen škandal! Stražarji so obiskali te sinove 2000-letne kulture, ali kaj naj ukrenejo pri tolikem številu?! Pustiti so jih morali in stisniti z rameni! Tu, tu bi bilo potrebnega in poštenega dela za mestni magistrat! Vsekako bi trebalo kaj ukreniti, ter kaznovati tako nesnago vsaj drugim v svarilo. Obrnivi hrbet tem gnusnim prizorom sva krenila s prijateljem v društveno krčmo pri Sv. Ani, kjer so nana prav bratski postregli z izvrstno kapljico. Tako sva završila ta mali ali vsekako poučni izlet.

× Občinske volitve v Umagu. Pišejo nam: Pred bitko ste obe stranki imeli upanje do zmage. Ali precej je prvi dan se je začelo slabo obračati za novo Apollonijevo stranko. Tretji razred je volil cela dva dneva. Materado so so si znali de Franceschi in prijatelji takrat pridobiti s tem, da so izbacili vse dosedanje odbornike materadske in na njih mesto postavili nove »kimovec«, kakor so Materadčani na shodu dne 7. januarja t. l. zahtevali. Toliko so morali de Franceschiji odjenjati, kajti ako bi bili le hoteli imeti stare odbornike, ki so bili zvesti in vneti izvrševalci njihove volje, bi bila Materada volila z Apollonijem. — Tako se je Materada iznebila onih odbornikov, ki so jej napravili italijansko šolo, vrgli spomenik s slovenskim napisom s pokopališča, obzidali vrt učiteljev, a ne da bi bili dali tudi kaj za nove zvonove in za bodoči zvonik. Cerkevno oskrbnštvo je namreč preskrbelo 3 lepe nove zvonove od 1730 k. teže, prej so imeli 2 stara zvončiča od skupne teže 134 k. Da se novi zvonovi postavijo, je trebalo provizo-

rične naprave. Vse skupaj je stalo blizu 3000 gl. V to svrhu ni bilo novčiča od onih 9000 ali 10.000 gl., katere so vzeli prejšnji odborniki na posodo za novo šolo in razširjenje pokopališča, da si je bilo občasno pred cerkvijo, da se od tega posojila da tudi za zvonove in zvonik. Da, celo tedaj, ko so novi zvonovi došli v Materado in se je vse čudilo njihovi lepoti in velikosti, je eden onih odbornikov šuntal ljudi, da se imajo zvonovi nazaj poslati, ker da so preveliki. Ali naj se povrne k volitvam. Tudi brez Materade stvar za Apollonija še ne bi bila zgubljena; zgubljena je bila še le potem, ko je njegov svak, ki je tudi vplivna oseba, ob začetku volitev (proti dani besedi) potegnil z de Fr. Žnjim sta šla okoli umaška in Kras. Vrhu tega se bili rekuzi Apollonijevi odbiti, in pooblaščenja njegovi stranki v prilogi večinoma uničena. A na oni drugi strani je bilo vse gladko in lepo. S takimi sredstvi ubijajo ne le Hrvate, ampak tudi pravega in poštenega Italijana, kakor je dr. Apollonio. Njega stranka je propadla v vseh razredih. Mesto Umag je stalo trdno, na strani Apollonija.

Torej tudi o teh volitvah smo videli na svojo veliko žalost, kako se ljudstvo daje podkupiti, da ne moremo nikomur nič zaupati in da italijanski gospodi so dobri tudi Hrvatje, kedar gre za njihove privilegije in koristi, kajti sv. Lovreč in Materada, ki štejeta po 900 duš, sta tako čisti hrvatski podobčini, da ne bi delali prav nič sramote, ako bi ju postavili notri sredi Hrvatske same.

Vesti iz Kranjske.

* Šentjanžkega premoga (Dolenjsko) se je v mesecu februarju proizvelo in razposlalo 880.600 kg.

* Bleški »Kurkomite« je izdal nov prospekt in sicer ne samo v nemškem, temveč tudi v slovenskem jeziku. Čudno pa je, da »Prospekt« govori o »Dežmanovi koči«, »Marije Terezije koči«, »Ferdinandovi koči« in drugih delih Slovencev neprijaznega »nemško-avstr. plan. društva«, a o delih vrliga našega »Slov. planinskega društva«, kakor so: »Triglavska koč«, »Vodnikova koč«, »Aljaževa koč«, »Aljažev stolp« na »Triglavu«, »Orožnova koč« na Črni prsti itd. — o vsem tem »Prospekt« ne črne besedice. Tako preziranje domačega slovenskega planinskega društva, čegar neumorno delovanje za povzdigo turisticke in prometa zasluži največega priznanja in ki tudi uživa najtoplejše simpatije pri tujcih — tako preziranje ni le samo netaktnost, ampak tudi drznost in oholost. Tako delajo oni z nami mej nami in proti nam! In mi? No, mi ostajamo — mi!

Razne vesti.

Razdejana legenda. Požar, ki je uničil Theater français v Parizu, je napravil tudi konec neki legendi, ki se je jako zvesto ohranjevala. Po nekaterih starih vesteh je bil namreč zvonec na Molièrerovi hiši, ki se ga je vporabljalo o igri »Hernani«, oni isti zvonec, s katerim se je leta 1572., v noči 24. avgusta, torej v tužno proslavljeni »Jernejevi noči«, dalo znamenje za umoritev Hugonotov. Ko so pa v nedeljo ta zvonec sneli pred pretečo nevarnostjo zrušenja, našlo se je na njem vdolbljen datum »1761«. Zvonec je torej videl le revolucijo, ni pa, kakor se je mislilo, znameniti hugonotski zvonec.

Ponesrečen delavski vlak. Iz Kolonje poročajo, da je dne 15. t. m. skočil s tira vlak na neki progi, ki je privatna last. Dva delavca, ki sta prišla pod stroj, sta takoj umrla, trije delavci so umrli mejpotoma, in pet drugih delavcev je bilo deloma težko, deloma lahko poškodovanih. Vzrok nezgode še ni znan in se je ustela preiskava.

Časten meč generalu Cronjeju. Izdelanje častnega meča za generala Cronjeja, za katerega je že došlo »Intransigent«-u v Parizu okoli 15.000 frankov na subskripcijah, so poverili kiparju in graveurju Lucienu Pallegu. Načrt za ta umotvor je že izvršen. Držaj bo v podobi iz Bura, ki z svojima žilavima rokama drži za vrat angleškega leoparda; život živali vpodobljuje zgornjo vzbočenost na držaju s tacami pa je zapleten v bursko zastavo, iz katere sestoji roč. Barve transvalke zastave bodo natančno izvedene v emailu in dragocenih kamenih in sicer bodo rdečo barvo tvorili rubini, belo barvo diamanti, a safiri modro.

Cesarčina-udova Štefanija. »Wiener Zeitung« dne 18. t. m. je prinesla sledečo oficijelno vest: Njena cesarska in kraljeva Vis. cesaričina-udova Štefanija, se je vsled dovoljenja Njegovega cesarskega in kraljevo apostolskega Veličanstva, kakor najvišjega glavarja družine, zaročila z grofom Elémerjem Lonyay-jem, lastnikom posestev v Nagy Lonyayu in Vasaros Náményju, cesarskim in kraljevim komornikom in dednim členom magnatske zbornice v državnem zboru ogerskem. — Tudi ogerski uradni list je priobčil v nedeljo jednako primerno uradno poročilo o zaroki cesaričine-udove Štefanije.

Domobranske vaje v orožju vršile se bodo letos v treh periodah: prve se prične koncem maja, druge sredi junija in zadnje sredi avgusta.

Sredstvo proti tuberkulozi. Zadnja številka francoskega lista »Revue des Revues« prinaša članek, glasom katerega sta doktorja Charles Richet in Hericourt našla sredstvo proti tuberkulozi in sicer v soku ali serumu, katerega treba iztisniti iz govejega mesa. Glasom nadaljnjih vesti pa ta serum prav za prav ni lek proti tuberkulozi, ampak le krepko živilo za dotične bolnike.

Loterijske številke izžrebane dne 17. t. m.:

Dunaj	55	53	17	64	22.
Gradec	59	14	31	28	61.

Brzljavna poročila.

Deželni zbori.

DUNAJ 19. (K. B.) Jutranja »Wiener Zeitung« priobči sklicanje deželnih zborov, in sicer nižavavstrijskega na dan 27. t. m., goriskega 2. aprila, in ostalih, razven isterskega in tržaškega, na 26. tega meseca.

Nesreča na Donavi.

KALOČA 20. (K. B.) Petindvajset kmečkih ljudi se je potopilo v Donavi. Vračali so se iz sejma domov, a o prevozu čez reko se je prekučnil čoln.

Stavke.

MOST 20. (K. B.) Na vseh rudnikih delajo.

FALKNOV 20. (K. B.) Štrajkujočih delavcev je 3900, na delu pa 2100. Položaj je nespremenjen, ker se priobči spravljivi sklep delodajalcev še le danes.

PRAGA 19. (K. B.) V enem češkem štrajkovnem okraju delajo malone polnoštevno.

TOPLICE 18. (K. B.) V posebni izdaji tuk. delavskega lista pozivajo osrednji štrajkovni odbori in rudniške komisije štrajkujoče delavce na Dunaju in v Pragi, naj začnejo jutri delati.

TOPLICE 19. (K. B.) V okrajih Toplice, Ousti in Homontov dela 55% delavcev. Ostali so prijavili, da začnejo jutri delati.

FALKNOV 18. (K. B.) Položaj je nespremenjen. Včeraj so naložili 238 vagonov premoga. Vrš se pogajanje o prošnji rudarjev do lastnikov rudnikov, da začnejo zopet delati.

NYRANY 19. (K. B.) Stavka je končana. Vsi delavci so začeli danes delati. V rudnikih zapadno-češkega rudniškega društva je še izostalo nekoliko delavcev, ki pa pridejo jutri ali te dni na delo.

MOST 19. (K. B.) Noč je bila mirna. Za jutri je prijavilo mnogo delavcev na delo. Včeraj so proizveli 509 vagonov premoga; 6 so jih naložili v skladišče.

OPAVA 19. (K. B.) Položaj še ni jasen, ker odgovor lastnikov rudnikov o prošnji delavcev, da se jih zopet vse sprejme na delo še ni došel. Jutri bosta tukaj dva delavska shoda.

OPAVA 19. (K. B.) Ljudski shod v Mor. Ostrovi je sklenil soglasno, da pod gojji, katere je naznanil štrajkovni odbor, ne pojdejo na delo.

Vojna v južni Afriki.

Mesto Mafeking še ni osvobojeno.

PRETORIJA 18. (K. B.) Glasom uradnih vesti obleganje Mafekinga še traja ter mesto še ni osvobojeno.

Boere še ne pojdejo na otek sv. Helene.

CAPSTADT 18. (K. B.) Konjenica iz Kimberleya, namenjena, da osvobodi Mafeking, je dospela v bližino Waarentona. — Prevoz ujetih Boercev na otek sv. Helene so odložili, ker je zbolelo 70 mož. Med ujetimi Boerci razsajajo nalezljive bolezni.

Portugaleci pomnožujejo garnizije na transvaalski meji.

LONDON 20. (K. B.) »Times« javljajo iz Lorenzo-Marqueza: Prošlo noč je poslala portugalska oblast na mejo južno-afriške republike oddelek pešcev, da pomnože tamšnjo garnizijo.

Razoroženje Olivierjeve čete. — **Vojni svet.**

LONDON 20. (K. B.) »Daily Cronicle« javlja iz Bloenfonteina z dne 17. t. m., da so odpisali konjenico, ki bi naj razorožila Olivierjevo poveljstvo. V Kroonstadu zboruje boerski vojni svet.

Trgovina in promet.

Poročilo ravnateljstva »Trgovske-obrtne registrovane zadrage v Gorici« z neomejenim jamstvom, za opravični mesec februar 1900.

1. Število zadržnikov dne 1. febr. 1900	1475
Naraso tekom meseca za	27
Padlo tekom meseca za	5
Število zadržnikov dne 1. marca znašalo je	1497
2. Število deležev dne 1. febr.	2886
Priraslo deležev tekom meseca	51
Odpadlo " " "	9
Število deležev dne 1. marca znašalo je	2928
3. Svota vplačanih deležev do 1. febr.	kron. 235720.74
" " " tekom meseca	12051.66
" " " izplačanih " " "	592.—
Svota vplačanih deležev 1. marca	kron 247180.40
Svota podpisanih deležev po 300 K. dne 1. marca.	865800.—
4. Predumov je bilo izplačanih 1. febr.	606169.16
Priraslo tekom meseca	27459.90
Odpadlo se je " " "	19424.28
Stanje predumov dne 1. marca.	kron 614204.78
5. Dopolnilni zaklad znašal je 1. febr.	51027.35
Tekom meseca doplačalo se je	3197.—
Stanje dopolnilnega zaklada dne 1. marca.	kron 54224.35
6. Do konca meseca prosilo je 1423 prositeljev za predumove v znesku	" "
Dovolilo se je v znesku	" "
Izplačalo " " "	269423.31
7. Hranilne vloge znašale so 1. febr.	17432.07
Vložilo se je tekom meseca	28123.29
Izplačalo " " "	kron 258732.09
Stanje hranilnih vlog dne 1. febr.	" "
v — knjižicah povprek po — kron	" "
— vin.	" "
8. Gotovine v blagajnici 1. febr.	kron 8639.47
Svota prejemkov tekom meseca	82297.17
Svota izdatkov tekom meseca	86798.03
Saldo v blagajnici dne 1. marca.	kron 4138.61
9. Denarnega prometa blagajnice meseca februarja	kron 169095.20
Rezervni zaklad — kron — vin. je založen	" "
Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %	" "
Lastna glavica v vplačanih deležih K. 247180.40	" "
Zaupana glavica v hranilnih vlogah K. 258732.09	" "

Razmerje 24: 25:
Predumji vračajo se v enem ali več tedenskih obdobjih z obrestmi vred po dogovoru. — Posojila na krajši čas na menjico se obrestujejo po dogovoru — Seja ravnateljstva je vsak ponedeljek ob 6. uri zvečer.

Tedensko tržno poročilo.

Kolonijalno blago. Kava. Prošli teden se je Brazil glede svojih zahtev o ponudbah na poskušajo nekoliko približal cenam na potrošnih trgih. Iz Santosa javljajo, da se dovaja jako malo blaga ter da se položaj bržkone tudi ne spremeni tako kmalu. Na merodajnih trgih so bile koncem tedna cene malone nespremenjene. Na našem trgu je vladal mir, kupčija je bila omejena, cene so postale ugodnejše za kupee. S trga se je vzelo 1000 vreč Santos Choise po 49 K in 500 dto od navadne do fine kave po 46 do 53 K od 50 kg. — Na skladiščih je 14.675 q kave.

Sladkor. Položaj glede sladkorja je bil tudi pretečeni teden malone nespremenjen, ne le na inozemskih nego tudi na našem trgu; cene so bile malone iste. Kupčija omejena. Dne 16. t. m. smo beležili naslednje cene: Centrifugalni pilé . . . 26. 1/4 — 27. 1/2 K Melis-Pilé 27. 3/4 — 28. „ Concassé 27. 3/4 — 28. 1/2 „ V klobukih po 1.80 — 2 kg. 30. — V kockah 29. 1/2 — 31. — Vae za gotovo blago v transitu, vožnine prosto v Trstu s skontom 2%.

Za naročbe mare-julij:
Centrifugalni pilé . . . 27. 1/2 — 28. — K Melis-pilé 28. 1/4 — 28. 1/2 „ Iz notranjosti je prispelo od 9. do 15 t. m. z železnico: 42.400 q (proti 51.100 q v isti dobi minolega leta). Zaloga je znašala dne 14. t. m. 194.800 q, med tem

190.383 q v skladiščih (proti 140.500 in 138.223 q v isti dobi m. l.)

Cerealije. Trg miren, nespremenjen. Prodalo se je 300 q. turščice iz Ogerske po 12.20 K. in 400 q iz Levante po 10.80 K. V zalogi je 736 q pšenice, 3216 q turščice in 300 q ovs.

Bombaž. Trg stalno trden a brez kupčije.

Južno sadje. Trg za pomaranče slabši. Zahtevanje po limonah živahno.

Mandelji. Na položaj je vplivala vest, da je slab izgled za prihodnji pridelek.

Les. Malo kupčije o stalnih cenah.

Olje oljkino. Trg slab. Prodalo se 300 q grškega in levantinskega po 75 do 77 K od q.

Razglas.

Vsled odredbe c. kr. trgovinskega ministerstva se smejo poštne, brzojavne in telefonске vrednotice prejšnje izdaje, ki se bodo še po minolem mesecu sušcu 1900 nahajale v posesti občinstva, uporabljati v poštem prometu dalje do uštetega 30. kimoveca 1900.; izvzete pa so časniške dostavljavne znamke, golice za poštne naloge, poštne spremnice, poštne nakaznice in poštne spremnice s povzetno nakaznico za in inozemski promet; slednjič so izvzete te golice za brzojavke, ki se oddajajo proti kasnejemu obračunjanju dotičnih pristojbin.

Trgovinske vesti.

Budimpešta 20. Pšenica za oktober K. 7.76 do 7.77. Pšenica za april K. 7.54 do 7.55 Rž za oktober K. 6.59 do 6.60. Rž za april K. 6.35 do 6.36 Koruza za juli K. — do — Koruza za maj 1900 K. 5.34 do 5.35. Oves za oktober K. — do — Oves za april K. 4.93 do 4.94

Pšenica: ponudbe zidostne, povpraševanje zmerno, mirno Prodaja: 20.000 met. stot. obdržano. Vreme: lepo.

Hamburg 20. Trg za kavo. Santos good average za mare 36.25 za maj 36.75, za september 37.50 za december 38.25 Denar.

Havre 20. Kava Santos good average za februar 50 k. frankov 44.50, za juli 50 k. frankov 45.25.

Dunajska borza dne 20. marca.

	včeraj.	danes
Državni dolg v papirju	99.30	99.30
" " v srebru	99.10	99.10
Avstrijska renta v zlatu	98.10	98.05
" " kronah 4%	99.50	99.50
Kreditne akcije . . .	235.25	234.80
London 10 Lsr. . . .	242.75	242.80
20 mark	23.67	23.68
Napoleoni	19.27	19.29
100 italijanskih lir . .	90.20	90.20
Cekini	11.37	11.37

Vabilo na naročbo.

S 1. marcem 1900 smo odprli **ново naročbo** na »Edinost«, katera stane: v Trstu (na dom pošiljana) in za vse Avstro-Ogerske:

24 kron za vse leto,
12 „ „ pol leta,
6 „ „ četrt leta,
2 kroni na mesec;

za zunanje deželi:

36 kron za vse leto.

za pol, četrt leta in na mesec pa razmerno.

Kdor izmed zunanjih naročnikov naroči »Edinost« na tamošnji pošti, dobi jo za 18 kron; to pa vsled tega, ker nam ni treba lista frankirati (5 stot. za vsako številko), marveč dotični naročnik plača poštino naravnost tamošnji pošti, ali poština se izdatno zniža.

Posamične številke lista se prodajajo v Trstu v mnogih tobakarnah po 6 stotink (3 kr.), v Gorici pa po 8 stotink (4 kr.)

List se zauzore z vsakim dnem naročiti.

One naročnike pa, ki so zaostali s plačilom naročnine, uljudno prosimo, da nemudoma storijo svojo dolžnost.

Uprava »Edinosti«

v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Proti kašlju,
griboolu, hripavosti, upadanju glasu, kataru itd.
zahtevajte vedno
Prendinijeve paštilje
Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.
Dobivajo se v skatljicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.

Pozor na ta užig na zamašku !!!

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nč.

Zaloga likerjev v sodčih in buteljkah.

Perhauc Jakob ulica Acquedotto 8
Zaloga vsakovrstnih
vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Krème.

Pirih Ivan ulica Media št. 3., toči črna
in bela vina in pivo prve vrste
kuhinja izvrstna, cene zmerne.

Lozić Jurij Androna S. Lorenzo (za ma-
gistratom). Zaloga pristnega
dalmatinskega vina po najnižjih cenah. Razprodaja od
5 litrov naprej. Na zahtevanje se pošilja na dom in
na deželo.

Potočnik Fran ima gostilno v ulici Ireneo
št. 2., toči istrsko, dal-
matinsko in belo vipavsko vino ter Steinfeldsko pivo
vsaki čas mrzel jedi. Odprto vedno do polnoči.

Obuvala.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 2b. Velika
zaloga in delavnica vsako-
vrstnega obuvala po naročbi.

Pekarne in sladčičarne.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pe-
karna in sladčičarna,
svez kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema
tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Ivan Pahor ulica Conti št. 2 ima veliko
pekarno in sladčičarno 3 krat
na dan svez kruh. Prodajalnica moke ter sprejema
naročbe za vsakovrstno fino pečivo za bližajoče se
praznike ter druge svečane prilike. Se priporoča cenj.
trgovcem za zalaganje kruha. Cene zmerne postrežba
točna.

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni
„Commercio“ in „Tedesco“
ki sti shajalščiji Slovencev. Na razpolago so vsi slo-
venski in mnogo drugih časniki.

Zaloga dog in sodarski mojster.

Abram Fran Ulica S. Francesco št. 2
Trgovce z dogami in so-
darski mojster, izdeluje vsakovrstne sode in posodo.
Delo solidno, cene zmerne.

Trgovci.

Fran Hitty Ulica Barriera vecchia št. 13
prodajalnica vsakovrstnega
manifakturnega blaga in drobnarij. Na zahtevanje se
pošiljajo vzorci tudi na deželo.

Novak Mihalj trgovec, ulica Sv. Cate-
rina št. 9, priporoča
svojo zalogo kolonijalnega blaga na debelo in na
drobno. Razpošilja na deželo proti povzetju.

Oglje in črva.

Muha Josip v ulici del Torro št. 12
priporoča svojo dobro pre-
skrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor pre-
moga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Mlin na par.

Valentin Skočir ima v ulici Giulia
št. 309 mlin na par,
kjer melje vsakovrstne turske moke. Trgovcem po-
šilja na dom točno in po najnižji ceni. Za zasebnike
melje po nizki pristojbini. Za kakovost blaga se jamči.

Podučevanje jezikov.

Jurca Katinka v ulici Valdirivo št. 17
I. nads. podučuje doma
ali zunaj francoski, nemški, slovenski in italijanski
jezik v najkrajšem času po najnovejših metodah.

Civilni in vojaški krojač.

C. kr. privilegirani kroji vsakemu koj razumijivi
krojiti

Martin Poveraj v Gorici na Travniku št. 22 I. n
ima izborna zalogo vsakovrstne blaga za obleke iz
inozemskih in avstrijskih tovarn in gotovih oblek.
dežnikov in sobnih plaščev za vsako sezono. Vse po naj-
novejši modi.

Voščene sveče.

J. Kopač svečar v Gorici ulica Sv. Antona
št. 7 izdeluje sveče iz pristnega
čebelnega voska. Za pristnost jamči s 2000 k. Za
obilne naročbe se priporoča prečastiti duhovščini, cer-
kvenim oskrbnikom ter slavnemu občinstvu.

Voščilo (biks) in usnje.

Glavno zalogo voščila [biksa] družbe
sv. Cirila in Metoda in
tvorniško zalogo vsakovrstnega usnja ter vseh po-
trebščin za čevljarje ima Ivan Drufovka v Go-
rici na Travniku št. 5. Podružnica v Sežani in
Komnu. Naročbe se točno izvrše.

Pohištvo in meblji.

Novoporočenci pozor! Velika
zaloga
vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledal
stolice za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetarijami
in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsako-
vrstnih naročil v vso to stroko spadajočih del.
Anton Breščak, Gorica, Gosposke ulice št. 14.
Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

Zahvala.

Globoko ganjeni izrekamo najtoplejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem
za nam izraženo sožalje ob smrti našega nepozabnega očeta g.

Luke Bekar

posebno pa še preč. g. dekanu Matiji Sila v Tomaju, ki je dražega nam ranjega večkrat tolažil
in previdel, čč. duhovščini za spremstvo, čč. cerkvenim oskrbnikom v Dutovljah, Tomaju in
Križu za prostovoljno zvonjenje ob memohodu spreveda, čisl. šolskemu vodstvu, gg. pevcem za
ganljivo petje in slednjič vsem, ki so ga spremili k večnemu počitku.

V Skopem, 18. marca 1900.

Žalujoči ostali.

Glasbena šola.

Podpisani učitelj glasbe odprl je v ulici Co-
logna št. 2. I. nadstropje (za javnim vratom) šolo
za poučevanje sledečih predmetov: **teorija, gla-
sovir, petje, vse tamburaške instrumente,
mandolin, vijola, čelo in violon** (contrabas).
Natančnejša pojasnila daje podpisani vsaki dan
od 11. do 12. ure predp. v zgoraj imenovanih pro-
storih. Pisma istotja. — Za uspešni in točni pod-
uk jamčim. — Priporočuj se za obilno udeležbo
beležim

Hrabroslav Vogrič

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

ulica S. Francesco št. 2, I. n.
(Slovenska Čitalnica).

Hranilne naloge se sprejemajo od vsakega, če
tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%.
Rentni davek od hranilnih ulog plačuje
zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer
na uknjižbo po 5 1/2 %, na menjico po 6%
na zastave po 5 1/2 %.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od
3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih
od 10—12 dopoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12
dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 po-
poldne.

Poštno hranilnični račun 816.004.

!!Nezaslišano!!

191 predmetov za samo
2. gld. 10 kr.

- 1 krasna pozlačena ura, jamčera tri leta.
 - 1 pozlačena verižica.
 - 1 krasen etui za smodke.
 - 1 fino toaletno obrobjeno zrcalo s pokrivalom.
 - 1 notes vezan v angleško platno.
 - 1 oprava zapestnih gumbov iz double-zlata I. vrste.
 - 1 oprava napsnih gumbov iz double-zlata I. vrste.
 - 1 par uhanov iz double-zlata I. vrste z vdelenimi biseri.
 - 1 zelo koristna pisalna oprava.
 - 1 toaletno milo prijetne vonjave.
 - 72 najboljših jeklenih peres.
 - 25 finih pismenih zavrtkov.
 - 25 pol finega pismenega papirja in
 - 50 koristnih predmetov za gospodinje.
- Imenovanih 191 krasnih predmetov razpo-
šilja samo za 2 gold. 10 kr. (ura sama stane
toliko) švicarska izvozna trdka

H. SCHEUER, Krakovo

Josefsgasse šte. 46.

Kar ne ugaja, se sprejema nazaj v teku 8 dni.
Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

Srebrno uro

je zgubil dne 7. marca t. l. neki ubog
delavec iz Istre na poti od Ricmanj do
domobranske vojašnice (Rocol). Pošten
najditelj se pozivlja, da jo prinese proti
primerni nagradi upravi našega lista.

Dr. Rosa Balsam

Praško domače zdravilo

iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi

je že več kakor 30 let obče znano domače
zdravilo **vzbuja slast in odvaža lahko.** Z
redno uporabo istega se prebavljanje krep
in ohrani.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 nč.
po pošti 20 nč. več.

je staro, najprej v Pragi rabljeno do-
mače zdravilo, katero varuje in ohrani
rane čiste, vnetje in bolečine olajša
in hladi.

V pušicah po 35 in 25 nč., po pošti
6 nč. več.

varilo! Vsi deli embalaže nosijo
zraven stojčjo, postavno po-
loženo varstveno znamko.

Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“

Praga, Malastran, ogel Spornjerjeve ulice.

Vsokdanje poštno razpošiljanje.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v Lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg,
P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

FILIJALKA
C. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/4 %	30-dnevni odkaz 2 1/4 %
30- " " 3 3/4 %	3-mesečni " 2 1/4 %
	6- " " 2 1/2 %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih ban-
koveh avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse
v krepst z dnem 24. junija, 28. junija in odnoso
20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2% na vsako svoto. V napoleonih
brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave,
Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec,
Sibinj, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomeu,
Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez troškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1% provizije.
Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predjumi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente
v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih —
provizija po jako umestnih pogojih.
Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohranu.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke
italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem
kursu.

Sprejemajo se v pohranu vrednostni papirji, zlati ali
srebrni denar, — inozemski bankovci itd. po pogodbi.

Prva slovenska izdelovalnica mrežic za plinovo luč (Auer)

Javljam slavn. občinstvu, da sem od-
prl svojo izdelovalnico in prodajalnico
nepregorljivih mrežic za plinovo luč
(Auer) na vogalu

Piazza Negozianti in Via dell' Arsenale

Uvažujete geslo:

„Svoji k svojim“

se priporočam za obilne naročbe.

Dragotin Vitez

OBUVALA!

Pepi Kraševce

pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosarlo pod
ljudsko šolo).

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnega
obuvala za gospode, gospe in otroke.

Poštarne naročbe se izvrše v tistem dnevu.
Odpošiljatev je poštnine prosta.

Prezema vsako delo na debelo in drobno
ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in
točnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se uljudno pri-
poroča

Josip Stantič

čevljarji mojster

Prodá se lepa in prostrana kavarna

pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na Božo
Mijić, posredovalec na Reki.

V Ajdovščini

se prodá hiša št. 115 sê zaprtim dvo-
riščem, kletjo, hlevom ter 160 sežnji
travnika. V hiši se nahaja sedaj gostilna.
Radi lepe lege je ta hiša pripravna za
vsako obrt.

Poudbe na: H. Stibel, Trst, ulica
S. Giacomo št. 3

Narodna jed

postati morajo testenine iz Prve kranjske tovarne testenin
Znidarski & Valenčič v Il. Bistrici po njih izbornem okusu,
obilni redilnosti, nizki ceni in enostavnem pripravljanju. Zahtevajte
jih v vseh prodajalnicah jestvin.